

Vårt Dnr: E-20190830-1

Vår ref: Inger Svedmyr

Justitiedepartementet

Er referens:

ju.remissvar@regeringskansliet.se

CC ju.L4@regeringskansliet.se

Diarienummer: Ju2019/01281/L4

Yttrande över remissen: Ett säkert statligt ID-kort – med e-legitimation (SOU 2019:14)

1 Inledning

Det är en nödvändighet att kunna identifiera sig i vårt moderna samhälle. För personer med funktionsnedsättningen elöverkänslighet måste kraven för att erhålla ett statligt ID-kort anpassas så att det är möjligt.

Utan en sådan anpassning bryter Sverige mot antagna internationella regler för delaktighet i samhället för personer med funktionsvariation (funktionsnedsättning).

2 Bakgrund

Elöverkänsligas Riksförbund är en handikapporganisation som organiserar personer med funktionsnedsättningen elöverkänslighet.

Förbundet är medlem i Funktionsrätt Sverige som organiserar 41 funktionsrättsförbund. Förbundet har för närvarande drygt 2200 medlemmar.

Enligt Miljöhälsorapporten 2009 från Socialstyrelsen är 3,2 % av den vuxna befolkningen elöverkänsliga. Det motsvarar över 300 000 personer. Cirka 0,4 % är svårt drabbade. Elöverkänslighet är en erkänd funktionsnedsättning och elöverkänsliga omfattas av ”Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken” antagen av riksdagen den 11 maj år 2000.

I FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som EU har antagit och Sverige ratificerat är det ”universellt utformade samhället” en central utgångspunkt.

De kraftiga utbyggnaden av trådlös teknik de senaste 20 åren har medfört en mycket försämrad tillgänglighet i hela samhället för elöverkänsliga. Detta har skett trots att allt fler varningssignaler kommer från olika håll, såsom resolutioner och deklARATIONER från internationella organ (se nedan), i form av forskningsrapporter och inte minst, de drabbades dokumenterade erfarenheter. Resolution

Elöverkänsligas Riksförbund _____ **Medlem i Funktionsrätt Sverige**

Post- och Besöksadress	Telefon	Fax	E-post	Org.nr.	Plusgiro	Bankgiro
Blåsutvägen 53 121 36 JOHANNESHÖV Stockholm	08-712 90 65	08-712 89 48	info@eloverkanslig.org	812400-9484	67 84 45-8	788-2970

1815 (2011)¹ från Europarådet uppmanar medlemsländerna bland annat att:

8.1.4. ägna särskild uppmärksamhet åt elöverkänsliga människor som lider av ett syndrom som medför överkänslighet mot elektromagnetiska fält och införa särskilda åtgärder för att skydda dem, inklusive att inrätta strålningsfria zoner som inte täcks av trådlösa nätverk;

Fler angelägna råd återfinns i den kompletta resolutionstexten (svensk översättning bifogas).

Den 31 maj 2011 tillkännagav WHO:s cancerforskningsorgan IARC att de beslutat att klassificera radiofrekventa elektromagnetiska fält, som de långt tidigare gjort med lågfrekventa magnetfält, såsom "Class 2B carcinogen", det vill säga som möjligen cancerframkallande, i samma grupp som DDT och bly².

Den 11 maj 2015 lämnade 190 forskare från 39 länder in en uppmaning till FN, FN:s medlemsstater och Världshälsoorganisationen (WHO) där man begär att de [FN] antar mer skyddande riktlinjer för exponering för elektromagnetiska fält (EMF) och trådlös teknik, med hänsyn till allt starkare bevis för risker.

Forskarna bakom "International EMF Scientist Appeal"³, uppmanar generalsekretären och FN-anslutna organ att främja förebyggande åtgärder för att begränsa EMF-exponeringar och att utbilda allmänheten om hälsoriskerna, i synnerhet för barn och gravida kvinnor.

I dokumentet "EUROPAEM EMF Guideline 2016 for the prevention, diagnosis and treatment of EMF-related health problems and illnesses"⁴, redogör Europas främsta läkare och experter på problematiken runt elöverkänslighet för den vetenskapliga bakgrunden och ger rekommendationer avseende diagnos och behandling.

1 Resolution 1815 (2011) länk till originaltext på engelska:

<http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2H-Xref-ViewPDF.asp?FileID=17994&lang=en>

2 Meddelande om IARC:s (International Agency for Research on Cancer) klassificering av radiofrekventa fält inklusive de som kommer ifrån moderna kommunikationsutrustning och mobiltelefoner som möjligen cancerframkallande, länk till IARC:s meddelande: http://www.iarc.fr/en/media-centre/pr/2011/pdfs/pr208_E.pdf

3 Länk till pressmeddelandet: i original på engelska:

https://emfscientist.org/images/docs/EMF_Scientist_Press_Release_5-1-2015.pdf

Svensk översättning: https://emfscientist.org/images/docs/transl/Swedish_EMF_Scientist_Appeal_2015.pdf

4 Länk till komplett artikel på engelska:

<https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/reveh.2016.31.issue-3/reveh-2016-0011/reveh-2016-0011.pdf>

3 Våra synpunkter på remissen

Sida	Underlag/referens med kursiv stil, våra kommentarer med rak stil
-------------	---

39 **1.1 Förslag till lag om statliga identitetshandlingar**

1 kap. Inledande bestämmelser

[...]

2 § *Ett statligt identitetskort får utfärdas med eller utan funktion som resehandling och får innehålla en statlig e-legitimation.*

[...]

3 § *Den statliga e-legitimationen ska finnas i ett lagringsmedium på det statliga identitetskortet.*

Det måste alltid vara möjligt och tillåtet att beställa ett statligt identitetskort utan e-legitimationsfunktion. Legitimationen måste även utan denna funktion vara accepterad för ID-kontroll vid t ex röstning, utlämning av försändelser via lantbrevbärare och för bankärenden och vid alla andra tillfällen då en person behöver identifiera sig.

5 § *Ett statligt identitetskort ska utfärdas med en giltighetstid av fem år om inte annat följer av föreskrifter om begränsning av giltighetstiden i särskilt angivna fall som meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.*

Det bör vara möjligt att, i de fall då det av hälsoskäl är svårt att förnya det statliga identitetskortet med så korta intervall som fem år, medge en längre giltighetstid, t ex tio år liksom för nuvarande körkort.

40 **2 kap. Identitetshandlingarnas innehåll**

89 [...]

3 § *Ett statligt identitetskort ska innehålla fingeravtryck och ansiktsbild i ett lagringsmedium på identitetskortet om det inte av 3 kap. 9–10 §§ följer att fingeravtryck inte behöver lämnas.*

[...]

Personlig inställelse

3 § *Den som ansöker om ett statligt identitetskort ska inställa sig personligen om inte annat följer av 4 §.*

4 § *En ansökan om ett statligt identitetskort utan funktion som resehandling får göras genom bud om sökanden på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller hög ålder inte kan ta sig till den utfärdande myndigheten. Budet ska inställa sig personligen för*

Sida **Underlag/referens med kursiv stil, våra kommentarer med rak stil**

att lämna in ansökan. Sökanden ska styrka att han eller hon är förhindrad att ta sig till den utfärdande myndigheten genom ett skriftligt intyg från en företrädare för den inrättning för vård eller omsorg som sökanden vistas på eller den som ansvarar för sökandens vård eller omsorg.

Budet och ett vittne ska i en skriftlig försäkran intyga att ansökan gjorts av sökanden och att det fotografi som bifogas ansökan enligt 9 § föreställer sökanden.

En person som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller hög ålder inte kan inställa sig personligen är inte liktydigt med en person som bor på någon typ av vårdinrättning eller har någon som ansvarar för vård eller omsorg.

Den som är svårt elöverkännlig bor ofta på ensligt belägna platser och kan inte vistas i det moderna samhället. Personen klarar sig ofta på egen hand på platsen men måste ha hjälp med t ex leveranser av mat och förnödenheter via butik, anhöriga eller hemtjänst.

Idag kan den som inte kan ta sig till röstlokal rösta genom ett ambulerande röstombud kommer hem till vederbörande med alla handlingar som behövs.

Vi föreslår att kommunerna utser personer som kan agera bud och intygsgivare för ansökan och utlämnande av det statliga identitetskortet i de fall det behövs.

177 **8.5 Antalet fysiska identitetshandlingar ska begränsas**

[...]

8.5.2 Körkort [...]

Körkort måste även i framtiden finnas som fysisk handling. Alla människor kan inte ha mobiltelefon på grund av hälsopåverkan av strålningen. E-körkort i mobilen är därför inget fungerande alternativ för elöverkännliga.

För Elöverkännligas Riksförbund:

Inger Svedmyr, sakkunnig och Per Segerbäck, sakkunnig

Bilaga: Resolution 1815 (2011) från Europarådet i svensk översättning (PDF)

Elöverkännligas Riksförbund _____ Medlem i Funktionsrätt Sverige

Post- och Besöksadress	Telefon	Fax	E-post	Org.nr.	Plusgiro	Bankgiro
Blåsutvägen 53 121 36 JOHANNESHOV Stockholm	08-712 90 65	08-712 89 48	info@eloverkanslig.org	812400-9484	67 84 45-8	788-2970